

N:o 67.

Ank. till Riksd. kansli den 27 april 1894, kl. 9 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till utgiftsstater för telegrafverket för år 1895.

(2:a U. A.)

Uti en till Riksdagen den 20 innevarande april aflåten proposition (n:o 70) har Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bifogadt statsrådsprotokoll öfver finansärenden för samma dag, föreslagit, att Riksdagen, med godkännande af de i nyssberörda statsrådsprotokoll omförmälda ändringarna i telegrafverkets stater, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunde finnas af behovet påkallade, måtte, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1895 anvisa enahanda belopp, 1,370,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegraphportomedlen af telegrafstyrelsen blifvit beräknade, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kunde å dessa inkomster uppstå, finge af Kongl. Maj:t användas till telegrafverkets och telefonväsendets tidsenliga utveckling och förbättring.

Till åberopade statsrådsprotokollet har departementschefen erinrat, hurusom, sedan telegrafstyrelsen i skrifvelse den 28 november 1893 afgifvit förslag till stater för telegrafverket för år 1895, dervid på grund af föreskrift i kongl. bref den 15 nästförtgångne september iakttagits, att statens telefonväsende inordnats under telegrafverket, Kongl. Maj:t i den till innevarande års Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att Riksdagen, *dels*, med god-

kännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 sistlidne januari föreslagna staterna för telegrafverket och de villkor för de nya aflöningarnas åtnjutande, hvilka i sammanhang dermed tillstyrkts, *dels ock*, med förklarande att af telegrafverkets medel skulle tills vidare utgå till telegrafverkets pensionsinrättning ett årligt bidrag, motsvarande en och en half procent af den för året beräknade inkomst af telefonabonnements- och samtalsafgifter, och till telegrafverkets enke- och pupillkassa jemväl ett årligt bidrag till belopp, utöfver det i sådant hänseende nu utgående, af 1,000 kronor, måtte, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstaten göra de jemkningar, som kunde finnas af behofvet påkallade, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafverkets medel, till telegrafverket för år 1895 anvisa enahanda belopp, 2,870,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegramportoafgifter samt af telefonabonnements- och särskilda samtalsafgifter för året beräknats, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kunde å dessa inkomster uppstå, finge af Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets tidsenliga utveckling och förbättring.

Efter det Riksdagen i skrifvelse af den 18 innevarande april anmält, att hvad Kongl. Maj:t sålunda hemställt icke vunnit Riksdagens bifall, hade telegrafstyrelsen, som fått sig anbefaldt att inkomma med nytt förslag till stater för telegrafverket för år 1895, så uppgjort, att telefonväsendet ej inordnades under telegrafverket, med skrifvelse af den 20 i denna månad öfverlemnad förslag till dylika stater.

I denna skrifvelse hade, enligt hvad departementschefen meddelar, telegrafstyrelsen beträffande *aflöningsstaten* samt *pensions- och understödsstaten* icke föreslagit någon ändring i hvad motsvarande stater för innevarande år innehålla.

Hvad anginge *öfvergångsstaten*, hade telegrafstyrelsen anmält, att, enär den främst å denna stat för år 1894 med 500 kronor upptagne telegrafisten C. A. Forssander under året komme att ur tjensten afgå, nämnda belopp kunde ur staten för år 1895 uteslutas.

Vidkommande *omkostnadsstaten* hade telegrafstyrelsen till en början anført, att denna del af utgiftsstaterna, som hittills burit benämningen »underhållsstat», syntes, på sätt telegrafstyrelsen ock föreslagit i sin ofvanberörda skrifvelse af den 28 november 1893, lämpligen böra benämnas »omkostnadsstat».

Uti de förslagsanslag, som inginge i denna del af utgiftsstaterna, förmälde sig telegrafstyrelsen icke hafva någon annan ändring att föreslå än i fråga om anslagen till batteriförnödenheter samt till frakt- och

transportkostnader, i syfte att dessa anslag måtte komma i närmare öfverensstämmelse med de verkliga utgifterna för nämnda ändamål.

Anslaget till *batteriförnödenheter* vore i 1894 års stat upptaget med 10,000 kronor. Detta belopp hade förekommit i staterna från och med den för år 1883, i hvilken sistnämnda stat det nedsatts från förut anvisade 15,000 kronor. Verkliga utgifterna under denna titel hade emellertid utgjort:

år 1891	kronor 2,608: 51,
„ 1892	„ 2,443: 91 och
„ 1893	„ 2,204: 02.

Det syntes därför, enligt telegrafstyrelsens mening, vara skäl att nedsätta anslaget till *batteriförnödenheter* från 10,000 kronor till 3,000 kronor.

Anslaget till *frakt- och transportkostnader* hade i staterna för år 1877 höjts från förutvarande 8,000 kronor till 10,000 kronor, med hvilket belopp detta anslag sedermera förekommit i alla stater till och med den nu gällande. Den verkliga utgiften under denna titel hade belöpt sig till följande summor:

år 1891	kronor 6,292: 15,
„ 1892	„ 4,999: 21 och
„ 1893	„ 4,487: 43.

Den stadiga nedgången i dessa utgifter, hvilken delvis berodde på vidtagna anordningar i syfte att tyngre gods såsom tråd och krokar skulle kunna sändas direkt från tillverknings- till användningsorten, ansåges af telegrafstyrelsen berättiga en nedsättning i anslaget till *frakt- och transportkostnader* från 10,000 kronor till 5,000 kronor.

Att dessa båda anslag icke föreslagits till nedsättning i de senare årens förslag till utgiftsstaten, hade, enligt hvad telegrafstyrelsen anmält, sin grund deri, att en definitiv gemensam stat för telegrafverket och telefonväsendet ansetts nära förestående och att i en sådan stat dessa anslag måst för telefonens skull höjas eller åtminstone bibehållas.

Under förutsättning af bifall till hvad telegrafstyrelsen i fråga om omkostnadsstaten föreslagit, skulle denna stat minskas genom nedsättning i anslaget till *batteriförnödenheter*

med	kronor 7,000: —
genom nedsättning i anslaget till <i>frakt- och transport-</i> <i>kostnader</i> med	„ 5,000: —

eller sammanlagdt med kronor 12,000: —.

Med de af telegrafstyrelsen ifrågasatta ändringar skulle telegrafverkets stater för år 1895 komma att utvisa följande slutsummor:

aflöningsstaten	kronor	951,900: —
öfvergångsaflöningsstaten	„	4,600: —
pensions- och understödsstaten	„	112,320: —
omkostnadsstaten	„	272,800: —
		tillsammans kronor 1,341,620: —,

hvilket belopp med 12,500 kronor understege slutsumman å de utaf Kongl. Maj:t fastställda utgiftsstaterna för år 1894.

I den till innevarande Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof hade, enligt hvad departementschefen vidare erinrat, under förutsättning af bifall till den föreslagna, för telegraf- och telefonväsendet gemensamma nya staten, inkomstiteln telegrafmedel, som under nämnda förutsättning skulle innefatta telegrafverkets inkomst af både telegramportoafgifter och telefonabonnements- och särskilda samtalsafgifter, beräknats till 2,870,000 kronor.

Då nyss omförmälda nya stat icke af Riksdagen bifallits och inkomstiteln telegrafmedel sålunda komme att omfatta allenast telegramportomedlen, hade telegrafstyrelsen i ofvanberörda skrifvelse af den 20 innevarande april afgifvit förslag till beräkning af sagda inkomstitel i dess sålunda begränsade omfattning. Telegrafstyrelsen hade dervid erinrat, att, i enlighet med den redogörelse, som lemnats i telegrafstyrelsens skrifvelse den 28 november 1893, inkomsten af telegramportomedel, hvilken för år 1892 beräknats till 1,350,000 kronor, enligt räkenskaperna för samma år uppgått till 1,416,655 kronor 50 öre, hvartill komme ett ytterligare belopp af 38,959 kronor 30 öre under åtskilliga andra inkomstitlar, såsom registrering af telegramadresser, hyres- och andra underhållsbidrag från kommuner och enskilde, ersättning från staten och enskilda jernvägar för begagnande af telegrafstolpar gemensamt med telegrafverket m. m., så att hela uppbörden af telegrafmedel för år 1892 uppgått till 1,455,614 kronor 80 öre. Telegramportoinkomsten för år 1893, hvilken likaledes på förhand blifvit förslagsvis beräknad till 1,350,000 kronor, hade i verkligheten uppgått till 1,380,874 kronor 96 öre, hvartill komme inkomster under öfriga titlar till ungefär samma belopp som år 1892. För innevarande år vore telegramportoinkomsten beräknad till 1,370,000 kronor, till hvilket belopp telegrafstyrelsen ansett samma inkomst äfven för år 1895 böra beräknas.

Som departementschefen icke funnit anledning till erinran vid de af telegrafstyrelsen föreslagna ändringar i telegrafverkets utgifts-stater och förutsatte, att inkomstiteln telegrafmedel för år 1895 komme att, i öfverensstämmelse med hvad telegrafstyrelsen föreslagit, af Riksdagen beräknas till 1,370,000 kronor, har departementschefen hemställt, att proposition af den lydelse, som här ofvan meddelas, måtte till Riksdagen aflåtas.

Då utskottet icke har något att erinra emot denna Kongl. Maj:ts framställning, får utskottet hemställa,

att, med bifall till hvad Kongl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, Riksdagen må, med godkännande af de i statsrådsprotokollet för den 20 april 1894 omförmälda ändringarna i telegrafverkets stater, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunna finnas af behovet påkallade, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1895 anvisa enahanda belopp, 1,370,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegramportomedlen af telegrafstyrelsen blifvit beräknade, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kan å dessa inkomster uppstå, må af Kongl. Maj:t användas till telegrafverkets och telefonväsendets tidsenliga utveckling och förbättring.

Stockholm den 27 april 1894.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.